

Hemşirelik Öğrencilerinin Toplumsal Cinsiyet Algısı ile Flört Şiddeti Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Investigation of the Relationship Between Nursing Students' Perceptions of Gender and Their Attitudes to Flirt Violence

Sevgi BALCI DEVRİM¹, Kerime Derya BEYDAĞ^{2*}

¹ Marmara Üniversitesi Pendik Eğitim Araştırma Hastanesi, İstanbul, Türkiye.

² İstanbul Gedik Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, İstanbul, Türkiye.

Özet

Bu araştırma, hemşirelik öğrencilerinin toplumsal cinsiyet algısı ve flört şiddeti tutumları arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla yapılmıştır. Tanımlayıcı ve kesitsel nitelikteki araştırmanın evrenini, İstanbul'un Anadolu yakasında eğitim veren bir vakıf üniversitesinin hemşirelik bölümüne 2017-2018 güz yarıyılında devam eden 192 öğrenci oluşturmuştur. Örneklem seçilmeden evrenin tamamına ulaşılmak hedeflenmiş, ancak araştırmaya katılmak istemeyen öğrencilerin olması nedeniyle 175 (%61,1) öğrenci örnekleme oluşturmuştur. Veriler, tanımlayıcı veri toplama formu, Flört Şiddeti Tutum Ölçeği (FŞTÖ) ve Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği (TCAÖ) ile elde edilmiştir. Çalışma kapsamındaki öğrencilerin %11,4'ü flört ilişkisi sırasında şiddete maruz kaldığını ve %6,3'ü flört ilişkisinde şiddet uyguladığını ifade etmiştir. Öğrencilerin %7,4'ü aile içi şiddete maruz kaldığını ve %8,6'sı ailesinde aile içi şiddete maruz kalan birey olduğunu belirtmiştir. Öğrencilerin FŞTÖ puan ortalaması 4,53 ± 0,96 ve TCAÖ puan ortalaması 69,93±10,8 olarak hesaplanmıştır. Çalışma sonucunda öğrencilerin, FŞTÖ ve TCAÖ puan ortalamaları arasında pozitif yönde ve zayıf düzeyde ilişki olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin eğitimleri sırasında toplumsal cinsiyet algısı ve flört şiddetine yönelik farkındalık oluşturulması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Cinsiyet, flört şiddeti, hemşire, öğrenci

Abstract

This research was conducted to determine the relationship between nursing students' perception of gender and their attitudes towards flirt violence. The population of the descriptive and cross-sectional research consisted of 192 students who were enrolled in the nursing department of a foundation university in the Anatolian side of Istanbul in the 2017-2018 Fall semester. It was aimed to reach the entire universe without selecting the sample, but since there were students who did not want to participate in the research, 175 (61.1%) students formed the sample. The data were obtained with descriptive data collection form, the Flirt Violence Attitude Scale (FVAS) and the Gender Perception Scale (GPS). 11.4% of the students in the study stated that they were exposed to violence during the flirting relationship and 6.3 % of them stated that they were violent in the flirting relationship. 7.4% of the students stated that they were subjected to domestic violence and 8.6% said that they were exposed to domestic violence in their family. The mean score of the students was 4.53 ± 0.96 and the mean score of the Gender Perception Scale was 69.93 ± 10.8. As a result of the study, it was determined that there was a positive and weak correlation between the students' FVAS and GPS mean scores. As a result of the study, it is recommended to raise awareness about gender perception and flirt violence during the education of the students.

Keywords: Dating violence, gender, nurse, student

Atif için (how to cite): Balcı Devrim, S., Beydağ, K. D. (2022). Hemşirelik öğrencilerinin toplumsal cinsiyet algısı ile flört şiddeti tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi. Fenerbahçe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi, 2(2), 413-423. <https://doi.org/10.56061/fbujohs.1094109>

Gönderi Tarihi: 27.03.2022, Kabul Tarihi: 11.04.2022, Yayın Tarihi: 25.08.2022

1. Giriş

Kadın ya da erkek bireylerin göstermiş olduğu fizyolojik, biyolojik ve genetik özellikleri “cinsiyet” olarak tanımlanmaktadır. Kadın ve erkeğin genetik biyolojileri dışında, sosyal olarak tanımlanmış rolleri, kişilik özellikleri ‘toplumsal cinsiyet’ kavramı olarak adlandırılmaktadır (Kızıldağ, 2017). Kadın ve erkek ilişkilerinde eşitsizliğe veya hiyerarşi üzerine kurulu toplumsal cinsiyet ilişkilerini söz konusu sosyokültürel, ekonomik ve politik yapılar oluşturmaktadır. Bu nedenle farklılıklar ve eşitsizlikler doğal ve biyolojik değildir, toplumsal olarak kurulmaktadır. Toplumsal cinsiyet ilişkileri erkeğin egemen durumda olduğu eşitsizlik yaratan durumları oluşturmaktadır (Erol, 2013).

Toplumsal cinsiyette ve eşitliğin sağlanmasında önemli yaklaşımlar bulunmaktadır. Birey olarak cinsiyet gözetmeksizin eşit davranılması, kadınlar için pozitif ayrımcılık yapılması, bu eşitlik içinde ülke politikalarının sürdürülmesi kısacası tüm toplumda yaygınlaştırılması sağlanmasıdır. Toplumsal cinsiyet de etkili olan medya içerikleri, toplumsal hegemonyayı yeniden şekillendirmektedir. Cinsiyetçi ayrımı ortaya çıkarmak yerine eşitlikçi yaklaşımı öne süren kitle iletişim araçları çoğalmalıdır (Öder ve ark., 2013; Toruk ve ark., 2013).

Toplumsal cinsiyet kavramı kadın ve erkek arasındaki ilişkilerde şiddet tutumunun oluşumuna zemin hazırlamaktadır. Yapılan çalışmalarda gösterilen gruplar arasında en riskli olan adolesan ve genç erişkin bireylerin olduğu gruplardır. Flört şiddeti 16-24 yaş arası sık görülmektedir. Yıldırım ve ark. 'nın (2016) bir vakıf üniversitesi öğrencileri ile yaptıkları bir çalışmada, şiddete maruz kalma oranlarının %85,5 ve öğrencilerin %84,3'ünün flört şiddeti uygulayan taraf olduğu ortaya çıkmıştır. Erişkin olan bireyler de flört şiddeti ile karşılaşabilmektedir. Bunun yanı sıra günümüzde kadına yönelik aile içi şiddet ön plana çıkmaktadır (Avşar Baldan ve Akış, 2017).

Genel olarak bakıldığında flört şiddeti ilişkisinde yaşanan şiddet ikinci planda kalmaktadır. Özellikle bireylerin ilişkide yaşadıkları sözel, fiziksel, cinsel, psikolojik şiddeti normalleştirme ve toplumsal cinsiyetçi yaklaşıma bağlamaları ileride yaşanacak büyük trajedilere zemin oluşturmaktadır. İlgili flört şiddeti alanında araştırma yapan araştırmacılar şiddeti; sözel/duygusal, seksüel ve psikolojik olmak üzere üç şekilde gruplandırmaktadır. Sözel/duygusal flört şiddet, azarlamak, arkadaşlarının yanında küçük düşürmek, ses tonunu yükseltmek, azarlamak gibi davranışlardır. Fiziksel flört şiddet, tırmalamak, yakmak, dövmek, itmek, tokat atmak, silah ile yaralama olarak ortaya çıkabilmekte ve psikolojik olarak karşıdaki kişiyi yaralamaktadır. Seksüel/cinsel flört şiddet, taciz, tecavüz, tecavüz girişimi, kürtaj veya doğum kontrolünü de içeren istismar davranışlarını içermektedir (Yumuşak ve Şahin, 2014).

Gençlerin flört şiddeti gösterme oranları çocukken aile içi şiddet görme ya da tanıklık etme, alkol madde kullanımı, ilgisiz ebeveyn çocuğu olma, istismara uğramış olma, psikolojik problem varlığı, erken cinsel deneyimler gibi faktörlerden de etkilenmektedir (Karatay ve ark., 2018). Yetişkin olma sürecindeki adolesan bireylerde vücut değişimi ile birlikte benlik algısı gelişmektedir. Özellikle yaşlıları ve yetişkin bireylerden şiddet görme durumunda benlik kavramı bozulabilmektedir. Yaşadıkları ilişkilerde güven kaybı, güç ve kontrol kaybı yaşanabilmektedir. Önemli değerler yeni oluştuğu için şiddetin farkında olmayabilir veya şiddetle nasıl başa çıkılır bilincine sahip olamayabilirler (Polat ve ark., 2016). İleride yetişkin birey olacak adolesan ve gençlerin şiddet eğilimlerini tespit

edilmesi ve gerekli önlemlerin alınması gerekmektedir. Profesyonel destek, problemle başa çıkılmaları için büyük önem taşımaktadır. Özellikle üniversite öğrencilerinin flört şiddet tutumlarını tespit edip, müdahale edilmelidir. Sağlıklı sosyal ve duygusal ilişki kurmaları sağlanmalıdır. Toplumda şiddetin azaltılması sağlıklı bireyler ve güçlü toplum oluşumunu sağlayacaktır (İftar, 2016).

Flört şiddeti önemli toplum sağlığı sorunlarından biridir. Gençler üzerinde ciddi olumsuzluklar oluşturan problemlerin tespiti konusunda hemşirelere de büyük pay düşmektedir. Hemşireler sadece bakım vermektен sorumlu değil, sağlıklı yaşam şartlarının oluşmasına da destek sağlamaktadır. Toplumsal cinsiyetçi yaklaşım kalıplarından sıyrılmak ve benlik saygısını arttırmak için özellikle bir meslek adayı olan hemşirelik öğrencilerinin, örgün öğretim yıllarından itibaren konunun hassasiyeti konusunda bilinçlendirilmesi gerekmektedir. Hemşirelik öğrencilerinin benlik saygısı ve flört şiddeti konusundaki görüş ve düşünceleri çok önemli bir hale gelmektedir. Mezun olduklarında kliniklerde karşılaştıkları bireylerin sorunlarını tespit etmek ve yardımcı olabilmek için öncelikle kendilerinin konu ile ilgili duyarlı ve bilgili olmaları gerekmektedir. Flört şiddetinin önlenmesi için farkındalık artırılmalı, şiddet mağduru genç bireylere yol gösterici olunmalı, gençlerin çoğunlukta olduğu üniversitelerde flört şiddeti önlenmeli, gereken durumlarda müdahale edilmeli, rehberlik edilmeli ve rehabilitasyon sağlanması gerekmektedir.

2. Yöntem

2.1. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı, hemşirelik öğrencilerinin toplumsal cinsiyet algısı ile flört şiddeti tutumu arasındaki ilişkiyi belirlemektir.

2.2. Araştırmanın Soruları

- Hemşirelik öğrencilerinin toplumsal cinsiyet algıları nasıldır?
- Toplumsal cinsiyet algısı ve flört şiddeti hakkındaki bilgi ve görüşleri nasıldır?
- Hemşirelerin toplumsal cinsiyet bakış açıları ile flört şiddetine bakış açıları arasında ilişki var mıdır?

2.3. Araştırmanın Türü

Bu araştırma hemşirelik öğrencilerinin toplumsal cinsiyet algısı ve flört şiddeti tutumlarını belirlemek ve bu iki değişken arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla tanımlayıcı ve kesitsel nitelikte bir çalışmadır.

2.4. Araştırmanın Yeri ve Zamanı

Araştırma, İstanbul ili Anadolu yakasındaki bir vakıf üniversitesinin Sağlık Bilimleri Fakültesi hemşirelik bölümü öğrencileri ile 1 Kasım- 31 Aralık 2018 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir.

2.5. Araştırmanın Evren ve Örnekleme

Araştırmanın evrenini, 2018-2019 güz döneminde çalışmanın yapıldığı üniversitenin Hemşirelik Bölümünün 1, 2, 3 ve 4. sınıflarına, devam eden 192 öğrenci oluşturmuştur. Örneklem seçimine gidilmeden evren üzerinde çalışılmış, çalışmaya katılmayı kabul eden gönüllü 175 öğrenci (%91,1) örnekleme oluşturmuştur.

2.6. Verilerinin Toplanması ve Veri Araçları

Veri toplama aracı olarak; Tanımlayıcı Veri Toplama Formu, Flört Şiddeti Tutum Ölçeği (FŞTÖ) ve Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği (TCAÖ) kullanılmıştır. Anket formları öğrencilerin kendilerine verilerek uygun oldukları zamanda soruları yanıtlamaları istenmiş, sonrasında anket formlarını araştırmacıya geri vermeleri istenmiş ve teslim alınmıştır. Veri toplama işlemi yaklaşık olarak 10 dakika sürmüştür.

2.6.1. Tanımlayıcı Veri Formu:

Hemşirelerin demografik ve mesleki özelliklerine ilişkin 20 soru yer almaktadır. Veri formunda yer alan sorulardan 12'si yaş, cinsiyet, devam edilen sınıf, medeni durum, anne-baba eğitim durumu, ailenin sosyoekonomik düzeyi gibi soruları içermekte, 8 soru ise flört olma durumu, flörtü ile ilişkisi ve aile içi şiddete yönelik görüşlerine yer vermektedir.

2.6.2. Flört Şiddeti Tutum Ölçeği (FŞTÖ)

Terzioğlu ve ark. (2016) tarafından geliştirilmiş, 28 maddeden ve beş alt boyuttan oluşan (Genel Şiddet Alt Boyutu, Fiziksel Şiddet Alt Boyutu, Duygusal Şiddet Alt Boyutu, Ekonomik Şiddet Alt boyutu ve Cinsel Şiddet Alt Boyutu), flört ilişkilerinde bireylerin şiddete yönelik tutumlarını belirlemeye yönelik geliştirilen 5'li likert tipi bir ölçektir. Flört şiddetine ilişkin tutum cümleleri, birey tamamen katılıyorsa "5", katılıyorsa "4", kararsızsa "3", katılmıyorsa "2", kesinlikle katılmıyorsa "1" puan alacak şekilde puanlandırılmıştır. Bu puanlama sonucuna göre ölçekte yer alan her bir madde için alınabilecek en yüksek puan 5, en düşük puan ise 1'dir. Ölçek puan ortalamasının 5'e yaklaşması bireylerin flört şiddetine yönelik sahip olduğu tutumlarının, flört şiddetini desteklemediğini göstermektedir. Ölçekte bulunan 23 madde ters yönde puan almaktadır. Terzioğlu ve ark.'nın çalışmasında ölçeğin Cronbach-alpha güvenirlik katsayısı 0,91 olarak belirlenmiştir (Terzioğlu ve ark., 2016). Bu araştırmada ölçeğin Cronbach değeri 0,83 olarak bulunmuştur.

2.6.3. Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği (TCAÖ)

Altınova ve Duyan (2013) tarafından geliştirilmiş, tek boyut ve 25 maddeden oluşan beşli likert tipi bir ölçme aracıdır. Maddelerin 10'u olumlu, 15'i olumsuz olarak yazılmıştır. Beşli likert şeklindeki ölçekte "tamamen katılıyorum (5), katılıyorum (4), kararsızım (3), katılmıyorum (2), tamamen katılmıyorum (1) şeklinde puanlama yapılmaktadır. Ölçekte 2., 4., 6., 9., 10., 12., 15., 16., 17.,18., 19., 20., 21., 24. ve 25. maddeler olumsuz olup ters hesaplanmaktadır. Buna göre, ölçekten alınabilecek puanlar 25-125 aralığında olup, yüksek puanlar toplumsal cinsiyet algısının olumlu olduğunu ifade etmektedir. Altınova ve Duyan'ın (2013) çalışmasında ölçeğin Cronbach's alpha katsayısı 0,87 olarak bulunmuştur (Altınova ve Duyan, 2013). Bu araştırmada ölçeğin Cronbach's alpha değeri 0,74 olarak bulunmuştur.

2.7. Araştırmanın Etik Yönü

Veri toplama işlemi öncesinde bir üniversitenin Etik Kurulu'na başvuru yapılmış ve 10.10.2018 tarihinde gerçekleşen 98/18 sayılı toplantıda Etik Kurul onayı alınmıştır. Etik kurul onayı alındıktan sonra, ilgili üniversitenin dekanlığından 15.10.2018 tarihinde izin aldıktan sonra veri toplanmaya başlanmıştır. Veri toplama işlemi öncesinde, araştırma kapsamına alınan öğrencilere araştırma ile ilgili bilgi verilmiş, çalışmaya istekli ve gönüllü olan öğrencilerin onamları alınmıştır.

2.8. Araştırmanın Sınırlılıkları

Araştırmanın, tek bir üniversitede yapılmış olması ve kesitsel tipte olması çalışmanın sınırlılıkları arasındadır. Elde edilen sonuçlar, verilerin toplandığı tarihlerde çalışmanın yapıldığı üniversiteye devam eden ve çalışmaya katılan öğrencilerin verdiği yanıtlarla sınırlıdır.

2.9. Verilerin Analizi ve Değerlendirilmesi

Araştırmada elde edilen veriler SPSS (Statistical Package for Social Sciences) for Windows 22.0 programı kullanılarak analiz edilmiştir. Verilerin tanımlayıcı istatistiklerinde ortalama, standart sapma, medyan, en düşük, en yüksek, frekans ve oran değerleri kullanılmıştır. İki değişken arasındaki ilişki Pearson korelasyon analizi ile incelenmiştir. Elde edilen bulgular %95 güven aralığında ve %5 anlamlılık düzeyinde değerlendirilmiştir.

3. Bulgular

Çalışmaya katılan öğrencilerin sosyodemografik özelliklerinin dağılımı Tablo 1'de gösterilmiştir.

Tablo 1. Öğrencilerin Sosyodemografik Özelliklerine Göre Dağılımı (N=175)

Değişkenler		n	%
Yaş Grubu	18-20 yaş	81	46,3
	21 yaş ve üzeri	94	53,7
Cinsiyet	Kadın	128	73,1
	Erkek	47	26,9
Sınıf düzeyi	1.sınıf	34	19,4
	2.sınıf	48	27,4
	3.sınıf	44	25,1
	4.sınıf	49	28,0
En uzun süre ile yaşanılan yer	Köy/kasaba/ilçe	39	22,3
	İl	136	77,7
Medeni durum	Bekâr	168	96,0
	Evli	7	4,0
Çalışma durumu	Çalışıyor	27	15,4
	Çalışmıyor	148	84,6
Şu anda yaşadığı yer	Öğrenci yurdunda	48	27,4
	Ailesinin yanında	89	50,9
	Ev arkadaşları ile	13	7,4
	Diğer*	25	14,3
Toplam		175	100,0

*Evde yalnız, akraba yanında, eşi ve çocukları ile, n= sayı, %= yüzde

Çalışmaya katılan öğrencilerin %53,7'sinin 21 yaş ve üzeri yaş grubunda, %73,1'inin kadın ve %28'inin dördüncü sınıf öğrencisi olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin %77,7'si en uzun süre ile ilde yaşadığını, %96'sı bekâr olduğunu, %84,6'sı bir işte çalışmadığını ve %50,9'u ailesi ile birlikte yaşadığını ifade etmiştir (Tablo 1).

Öğrencilerin %63,4'ünün annesinin ilköğretim mezunu olduğu, %43,4'ünün babasının ilköğretim mezunu olduğu, %92,6'sının anne ve babasının birlikte olduğu, %69,1'inin ailesinin gelirinin giderine denk olduğu ve %80'inin 1-3 kardeşi olduğu belirlenmiştir (Tablo 2).

Tablo 2. Öğrencilerin Aile Özelliklerine Göre Dağılımı (N=175)

Değişkenler	n	%	
Anne eğitim durumu	Okuryazar değil	7	4,0
	İlköğretim	111	63,4
	Lise	49	28,0
	Üniversite ve üzeri	8	4,6
Baba eğitim durumu	Okuryazar değil	3	1,7
	İlköğretim	76	43,4
	Lise	67	38,3
	Üniversite ve üzeri	29	16,6
Anne ve babanın birlikte olma durumu	Birlikte	162	92,6
	Boşanmış	13	7,4
Ailenin sosyoekonomik düzeyi	Gelir gidere denk	121	69,1
	Gelir giderden fazla	30	17,1
	Gelir giderden az	24	13,7
Kardeş sayısı	Kardeşi yok	21	12,0
	1-3 kardeşi var	140	80,0
	4 ve üzeri kardeşi var	14	8,0
Toplam	175	100,0	

n= sayı, %= yüzde

Öğrencilerin %65,1'i erkek/kız arkadaşı olmadığını, %16,6'sı bir yıldan az süredir birlikteliği olduğunu, %44'ü flört ettiği kişi ile evlenmeyi düşünmediğini, %11,4'ü flört ilişkisi sırasında şiddete maruz kaldığını ve %6,3'ü flört ilişkisinde şiddet uyguladığını ifade etmiştir. Öğrencilerin %7,4'ü aile içi şiddete maruz kaldığını, %8,6'sı ailesinde aile içi şiddete maruz kalan birey olduğunu ve %2,3'ü psikiyatrik ilaç kullandığını belirtmiştir (Tablo 3).

Tablo 3. Öğrencilerin Flört İlişisine ve Aile İçi şiddete İlişkin Sorulara Verdikleri Yanıtların Dağılımı (N=175)

Değişkenler		n	%
Erkek/ kız arkadaşı olma durumu	Var	61	34,9
	Yok	114	65,1
Ne kadar süredir birlikte olduğu	Sevgilisi yok	114	65,1
	1 Yıldan az	29	16,6
	1-3 yıl	23	13,1
	4 yıl ve üzeri	9	5,2
Flört ettiği kişi ile evlenmeyi düşünme durumu	Düşünür	55	31,4
	Düşünmez	77	44,0
	Kararsız	43	24,6
Flört ilişkisinde şiddete maruz kalma durumu	Evet	20	11,4
	Hayır	143	81,7
	Kararsız	12	6,9
Flört ilişkisinde şiddet uygulama durumu	Evet	11	6,3
	Hayır	154	88,0
	Kararsız	10	5,7
Aile içi şiddete maruz kalma durumu	Evet	13	7,4
	Hayır	162	92,6
Aile içi şiddete maruz kalan birey olma durumu	Var	15	8,6
	Yok	160	91,4
Psikiyatrik ilaç kullanma durumu	Kullanıyor	4	2,3
	Kullanmıyor	171	97,7
Toplam		175	100,0

n= sayı, %= yüzde

Araştırma kapsamında yer alan öğrencilerin FŞTÖ ve TCAÖ puan ortalaması Tablo 4'te gösterilmiştir. FŞTÖ puan ortalaması $4,53 \pm 0,96$ ve TCAÖ puan ortalaması $69,93 \pm 10,8$ olarak bulunmuştur.

Tablo 4. Öğrencilerin Flört Şiddeti Tutum Ölçeği (FŞTÖ) ve Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği (TCAÖ) Puan Ortalaması

Ölçekler	Ort	Ss	min	max
Flört Şiddeti Tutum Ölçeği (FŞTÖ)	4,53	0,96	1	5
Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği (TCAÖ)	69,93	10,8	25	105

Ort= ortalama Ss= standart sapma min= minimum, max= maksimum

Öğrencilerin FŞTÖ ve TCAÖ puan ortalaması arasındaki korelasyon Tablo 5'te gösterilmiştir. FŞTÖ ve TCAÖ arasında pozitif yönde ve zayıf düzeyde ilişki olduğu belirlenmiştir ($p < 0.05$).

Tablo 5. FŞTÖ ve TCAÖ Puan Ortalaması Arasındaki Korelasyon

Ölçekler		TCAÖ
	r	0,152
FŞTÖ	p	0,045

FŞTÖ= Flört Şiddeti Tutum Ölçeği, TCAÖ= Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, r= Pearson korelasyon katsayısı

4. Tartışma

Hemşirelik öğrencilerinin toplumsal cinsiyet algısı ve flört şiddeti tutumlarını arasındaki ilişkiyi inceleyen bu çalışmada, öğrencilerin %11,4'ü flört ilişkisi sırasında şiddete maruz kaldığını ve %6,3'ü flört ilişkisinde şiddet uyguladığını ifade etmiştir (Tablo 3). Bu oran her ne kadar düşük görünse de bir metropolde üniversite eğitimi alan öğrencilerin flört şiddetine maruz kalması oldukça üzüntü vericidir. Türkiye'de konuyla ilgili az sayıda çalışma olmakla birlikte, yapılan çalışmalarda üniversite öğrencileri arasında flört şiddeti yaygınlığının yaklaşık %18–34 civarında olduğu belirtilmiştir (Selçuk Tarı ve ark., 2018). Benzer şekilde Lysova ve Douglas'un (2008) yaptıkları çalışmada, üniversite öğrencilerinin %25,5'inin en az bir defa fiziksel şiddete maruz kaldığı ve %3,6'sının partneri tarafından maruz kaldığı fiziksel şiddetin sonucunda yaralandığı saptanmıştır. Dikmen ve arkadaşlarının (2018) çalışmasında belirttiği üzere on altı farklı ülkede otuz bir üniversitede yürütülen bir araştırmada, üniversite öğrencilerinin son 1 sene içerisinde %29'unun flört şiddeti yaşadığı belirtilmiştir. Araştırma bulgusunun, diğer çalışmalardan farklı olması, bu çalışmanın öğrenci hemşirelerle yapılmış olması ile ilişkili olabilir. Öğrencilerin FŞTÖ puan ortalaması $4,53 \pm 0,96$ olarak bulunmuştur (Tablo 4). Puanı beşe yaklaşması flört şiddetinin desteklenmediğini göstermektedir. Geleceğin hemşireleri olacak ve her yaşta kadına bakım verecek olan öğrencilerin, flört şiddetini desteklemiyor olması sevindiricidir. Literatürde çalışma bulgusu ile benzer sonuçlar yer almaktadır. Karadayı'nın (2020) üniversite öğrencilerinde yaptığı çalışmada, öğrencilerin puan ortalaması $4,51 \pm 0,39$ olarak bulunmuştur.

Öğrencilerin TCAÖ puan ortalaması $69,93 \pm 10,8$ olarak hesaplanmıştır (Tablo 4). Işık'ın (2018), İstanbul'da yaşayan 18-55 yaş grubu bireylerle yaptığı çalışmada, TCAÖ puan ortalaması $81,45 \pm 11,90$ olarak hesaplanmıştır. Demirkoparan'ın (2018), hemşirelerde yaptığı çalışmada TCAÖ puan ortalaması $94 \pm 19,06$ olarak bulunmuştur. Özpulat'ın (2016), üniversite öğrencileri ile yaptığı çalışmada, kız öğrencilerin puan ortalaması $95,84 \pm 11,54$, erkek öğrencilerin puan ortalaması ise $72,09 \pm 14,18$ olarak bulunmuştur. Turan ve ark.'nın (2017), kadın sağlığı ve hastalıkları dersi öncesi ve sonrasında hemşirelik öğrencilerinin toplumsal cinsiyet algısını değerlendirdikleri çalışmada, öğrencilerin ders öncesi puan ortalamasının $92,17 \pm 14,89$ olduğu, ders sonrasında puan ortalamasının $97,21 \pm 13,74$ olduğu saptanmıştır. Kul Uçtu ve Karahan'ın (2016), sağlık yüksekokulu öğrencileri ile yaptığı çalışmada ise, TCAÖ puan ortalaması $94,76 \pm 17,26$ olarak bulunmuştur. Çalışma bulgusundan farklı olarak, Gönenç ve ark.'nın (2018) ebelik öğrencileri ile yaptıkları çalışmada, öğrencilerin toplumsal cinsiyet algı ölçeği puan ortalaması $110,60 \pm 13,48$ olarak bulunmuştur. Araştırma bulgusunun, diğer araştırma sonuçlarından düşük olması, gerek kadın sağlığı ve hastalıkları hemşireliği dersinde, gerekse cinsel sağlık dersinde işlenen toplumsal cinsiyet konusunun öğrencilerin görüşlerini etkilemiş olabileceği şeklinde yorumlanmıştır.

Öğrencilerin, FŞTÖ ve TCAÖ puan ortalamaları arasında pozitif yönde ve zayıf düzeyde ilişki olduğu belirlenmiştir (Tablo 5). Bu sonuç; toplumsal cinsiyet algısı olumlu yönde arttıkça, flört şiddetine yönelik olumlu tutumların arttığını göstermektedir. Moore ve Stuart'ın (2005) yapmış olduğu çalışma; maskülen cinsiyet rolü ile flört şiddetinin her alanı arasındaki ilişkiyi destekler niteliktedir. Forbes ve ark. (2006) tarafından yapılan araştırmada, kadınlar hakkında cinsiyetçi tutuma sahip olan bireylerin, flört şiddetini kabul düzeylerinin yüksek olduğu tespit edilmiştir. Karadayı'nın (2020) çalışmasında da flört şiddeti ile toplumsal cinsiyet algısı pozitif yönde anlamlı farklılık saptanmıştır. Üniversite öğrencileri ile gerçekleştirilen bir diğer diğer çalışmada da toplumsal cinsiyetin kadına yönelik şiddet tutumlarını etkilediği belirlenmiştir (Baysan Arabacı ve ark., 2021). Bu çalışma bulguları da literatürü destekler niteliktedir.

5. Sonuç

İstanbul ili Anadolu yakasında eğitim veren bir vakıf üniversitesine devam eden hemşirelik öğrencilerinin toplumsal cinsiyet algısı ve flört şiddeti tutumlarını ve etkileyen faktörleri belirlemek ve toplumsal cinsiyet algısının flört şiddetine etkisi olup olmadığını ortaya koymak amacıyla yapılan çalışmada öğrencilerin %11,4'ü flört ilişkisi sırasında şiddete maruz kaldığını ve %6,3'ü flört ilişkisinde şiddet uyguladığını ifade etmiştir.

Araştırma sonucunda, geleceğin hemşire adayı olan öğrencilere konu hakkında farkındalık kazandırmak için örgün öğretimden itibaren eğitim müfredatına ve mezuniyet sonrasında da hizmet içi programlara toplumsal cinsiyet ve flört şiddeti konularının eklenmesi önerilmektedir. Ayrıca, öğrenci hemşirelerin flört şiddeti konusunda tutumların ve toplumsal cinsiyet algılarının nedenlerinin nitel çalışmalar ile incelenmesi önerilir.

Yazarların Katkısı

Konu Seçimi: SBD, KBD; Tasarım: SBD, KBD; Planlama: SBD, KBD; Veri toplama ve analiz: SBD, KBD; Makalenin yazımı: SBD, KBD; Eleştirel gözden geçirme: KBD.

Çıkar Çatışması

Yazarlar arasında çıkar çatışması olmadığı beyan edilmiştir.

Kaynakça

Altınova, H.H., & Duyan, V. (2013). Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeğinin geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Toplum ve Sosyal Hizmet Dergisi*, 24(2), 9-22.

Avşar Baldan, G., & Akış, N. (2017). Flört şiddeti. *Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi*, 43(1), 41-44.

Baysan Arabacı, L., Dereli, F., Büyükbayram Arslan, A., Taş Soylu, G., Kurt, A., & Kurt, A. (2021). University students' attitudes about violence against women in the name of honor. *Journal of Forensic Nursing*, 17(2), 76-83. <https://doi.org/10.1097/JFN.0000000000000319>

Demirkoparan, B. (2018). Hemşirelerin toplumsal cinsiyet algısının lezbiyen ve geylelere yönelik tutumlarına etkisi (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Okan Üniversitesi, İstanbul.

Dikmen, H.A., Özyayın, T., & Yılmaz, S.D. (2018). Üniversitedeki kadın öğrencilerde yaşanan flört şiddeti ile anksiyete ve umutsuzluk düzeyleri arasındaki ilişki. *Acıbadem Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 9(2), 170-176. <https://doi.org/10.31067/0.2018.9>

- Erol, D. (2013). Toplumsal cinsiyet bağlamında türkiye yazılı basınında şiddet haberleri ve haber fotoğrafları. Selçuk Üniversitesi İletişim Fakültesi Akademik Dergisi, 8(1), 192-211.
- Forbes, G.B., Adams-Curtis, L.E., Pakalka, A.H., & White, K.B. (2006). Dating aggression, sexual coercion, and aggression-supporting attitudes among college men as a function of participation in aggressive high school sports. *Violence Against Women*, 12(5),441-455. <https://doi.org/10.1177/1077801206288126>
- Gönenç, İ.M., Topuz, Ş., Sezer, N.Y., Yılmaz, S., & Duman, N.B., (2018). Toplumsal cinsiyet dersinin öğrencilerinin toplumsal cinsiyet algısına etkisi. *Ankara Sağlık Bilimleri Dergisi*, 7(1), 22-29.
- Işık, M. (2018). Sosyal medya kullanıcılarında nesneleştirme, toplumsal cinsiyet algısı ve kişilik faktörleri arasındaki değişkenlerin incelenmesi (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi). Üsküdar Üniversitesi, İstanbul.
- İftar, M. (2016). Üniversite öğrencilerinin flört şiddetine yönelik tutum ve davranışları (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi). Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Muğla.
- Karadayı, A. (2020). Üniversite öğrencilerinde toplumsal cinsiyet algısı ve çelişik duygulu cinsiyetçiliğin flört şiddeti ve flört şiddetine yönelik tutumlara etkisi (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi). Haliç Üniversitesi, İstanbul.
- Karatay, M., Karatay, G., Gürarlan Baş, N., & Baş, K. (2018). Üniversite öğrencilerinin flört şiddetine ilişkin tutum ve davranışları. *Sürekli Tıp Eğitimi Dergisi*, 27(1), 62-71.
- Kızıldağ, F. (2017). Evli kadınlarda çalışmanın toplumsal cinsiyet algılarına ve aile işlevselliklerine etkisi (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Ticaret Üniversitesi, İstanbul.
- Kul-Uçtu, A., & Karahan, N. (2016). Toplumsal cinsiyet algısı ve şiddet eğilimleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 5(8), 2882-2905. <https://doi.org/10.15869/itobiad.267086>
- Lysova, A.V., & Douglas, E.M. (2008). Intimate partner violence among male and female Russian university students. *Journal of Interpersonal Violence*, 23(11), 1579-1599. <https://doi.org/10.1177/0886260508314320>
- Moore, T.M., & Stuart, G.L. (2005). A review of the literature on masculinity and partner violence. *Psychology of Men & Masculinity*, 6(1), 46-61. <https://doi.org/10.1037/1524-9220.6.1.46>
- Önder, Ö.R., Yalçın, A.S., & Göktaş, B. (2013). Sağlık kurumları yöneticiliği bölümü öğrencilerinin toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin tutumları. *Ankara Sağlık Bilimleri Dergisi*, 2(1),55-78. https://doi.org/10.1501/Asbd_0000000042
- Özpulat, F. (2017). Hemşirelik öğrencilerinin şiddet eğilimleri ile toplumsal cinsiyet algıları arasındaki ilişki. *Başkent Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 2(2),151-161.
- Polat Y., İpekçi, N., Yurdağül, G., Öztürk, M., Tatlı, S., & Yavuzekinci, M. (2016). Sağlık Hizmetleri meslek yüksekokulu öğrencilerinde flört şiddeti prevalansının belirlenmesi. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 25(3),361-380.
- Selçuk Tarı, K., Avcı, D., & Mercan, Y. (2018). Üniversite öğrencilerinde flört şiddetine maruziyet: Flört şiddetine yönelik insanların ve toplumsal cinsiyet algısının şiddete maruziyet ile ilişkisi. *Acıbadem Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 9(3), 302-308. <https://doi.org/10.31067/0.2018.29>
- Terzioğlu, F., Gönenç, İ.M., Özdemir, F., Güvenç, G., Kök, G., Yılmaz Sezer, N., & Demirtaş Hiçyılmaz, B. (2016). Flört Şiddeti Tutum Ölçeği geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi*, 19(4), 225-232.
- Turan, Z., Aydın, N., & Toker, E. (2017). Kadın sağlığı ve hastalıkları hemşireliği dersinin hemşirelik öğrencileri toplumsal cinsiyet algısına etkisinin incelenmesi. *Journal of Human Sciences*, 14(3), 2677-2687. <https://doi.org/10.14687/jhs.v14i3.4693>
- Toruk, İ., Güran, S., & Sine, R. (2013). Boş zaman aktivitelerinin toplumsal cinsiyet ekseninde medyada temsili. *Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, 1(33), 301-324.
- Yıldırım S. (2016). Üniversite öğrencilerinin benlik saygısı ve toplumsal cinsiyet tutumlarının flört şiddetine yönelik tutumlarına etkisi (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

Yumuşak, A., & Şahin, R. (2014). Flörtte Şiddete Yönelik Tutum Ölçeklerinin güvenilirlik ve geçerlik çalışması. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*,13(49), 233-252. <https://doi.org/10.17755/esosder.55295>